

El dret de la UE com a eina per a la defensa del medi ambient: vies de participació pública

Mar Campins Eritja

Facultat de Dret

Universitat de Barcelona

UNIVERSITAT DE
BARCELONA

Sumari

- El marc jurídic dels Tractats
- La participació pública en el procés d'adopció de normes
 - La consulta pública
 - La iniciativa ciutadana
- La participació pública en l'execució i control del compliment en els Tractats
 - La queixa a la Comissió
 - La queixa al defensor del Poble
 - Les peticions al Parlament Europeu
 - L'accés a la justícia davant el TJUE

Tractats de la UE

- **Art. 191 TFUE:** La política de la Unió en l'àmbit del medi ambient contribueix a assolir els objectius següents: la preservació, la protecció i la millora de la qualitat del medi ambient; la protecció de la salut humana, la utilització prudent i racional dels recursos naturals, el foment, a nivell internacional, de mesures destinades a afrontar els problemes regionals o mundials del medi ambient, i en particular a lluitar contra el canvi climàtic
- **Art. 216.2 TFUE:** Els acords conclusos per la Unió vinculen les institucions de la Unió i els estats membres
- **Art. 37 CDFUE:** Les polítiques de la Unió integraran i garantiran conforme al principi de desenvolupament sostenible un alt nivell de protecció del medi ambient i la millora de la seva qualitat
- **Art. 19.1 TUE:** El Tribunal de Justícia de la Unió Europea (...) garanteix l'observança del dret en la interpretació i l'aplicació dels tractats
- **Art. 47 CDFUE:** Tota persona de la qual hagin estat violats els drets i llibertats garantits pel Dret de la Unió té dret a la tutela judicial efectiva respectant les condicions establertes en el present article

Dret derivat

- A nivell transversal:
 - Directiva EIA projectes (2011/92/UE i 2014/52/UE), EAE (2001/42/CE), i emissions industrials-PCIC (2010/75/UE), modificades per [Directiva 2003/35/CE](#) → Conveni Espoo avaluació impacte ambiental en un context transfronterer
 - Reglament (UE) [Reglament \(CE\) 1367/2006](#), modificat per Reglament (UE) 2021/1767 (versió consolidada)
→ Conveni Aarhus informació, participació pública i accés a la justícia
- A nivell sectorial: mecanismes previstos en les directives específiques (aigua, aire, residus, etc.)

- Consulta pública

- Comissió
- Proposta legislativa (preparació, proposta de nova legislació i avaluació de la legislació vigent).
- Actors interessats i públic (ciutadans, entitats públiques i privades, ONGs)
- Diferents nivells de participació (experts, actors interessats, ciutadania)

Keywords

Topic
Environment

Stage
-Any-

Category
-Any-

Feedback status
-Any-

Feedback open from

Feedback open to

Type of act
-Any-

Document category
-Any-

Initiatives (262)

Showing results 1 to 10

TOPIC Environment

DRAFT ACT: OPEN

Waste treatment – Amendment to the European List of Waste to address waste batteries and wastes from treating them

Topic Environment
Type of act Delegated decision
Feedback period 11 Oktober 2024 - 08 November 2024

PUBLIC CONSULTATION: OPEN

National Emission Reduction Commitments Directive – evaluation

Topic Environment
Type of act Evaluation
Feedback period 03 September 2024 - 26 November 2024

PUBLIC CONSULTATION: UPCOMING

GreenData4All – updated rules on geospatial environmental data and access to environmental information

Topic Environment
Type of act Proposal for a directive

COMMISSION ADOPTION: UPCOMING

Hazardous chemicals – prohibiting production for export of chemicals banned in the European Union

Topic Environment
Type of act Proposal for a regulation

● Iniciativa ciudadana europea

- Actors interessats i públic (1 M signatures d'al menys 7 Estats membres)
- 1 any de termini
- Comissió
- Objectiu: que la Comissió promogui la regulació d'un assumpte que els afecta o interessa
- Reglament (UE) 211/2011 del Consell i el Parlament Europeu, de 6.2.2011 i Reglament d'execució (UE) 1179/2011 de la Comissió, de 17.11.2011

Iniciativa Ciudadana Europea

Inicio > Buscar una iniciativa

Buscar una iniciativa

Opciones de búsqueda

Buscar palabras clave

Fecha de registro

Desde

dd/mm/aaaa

Para

dd/mm/aaaa

Filtrar por categoría

Medio ambiente y clima

Estado

Todo(s)

Solicitudes de registro denegadas

Aplicar filtros

Borrar todo

Resultados de la búsqueda (18)

Mostrar resultados 1/10

Categoría Medio ambiente y clima

ICE por una Europa resiliente e inteligente en su gestión del agua

Situación actual: Recogida en curso

Número de registro: ECI(2024)000010

Apoyar esta iniciativa

Stop Cruelty Stop Slaughter (Alto a la crueldad, alto al sacrificio)

Situación actual: Recogida en curso

Número de registro: ECI(2024)000008

Apoyar esta iniciativa

Air-Quotas

Situación actual: Registrada

Número de registro: ECI(2024)000006

La recogida de firmas empieza pronto

Creación de la Autoridad Europea de Medio Ambiente

Situación actual: Recogida en curso

Número de registro: ECI(2023)000011

Apoyar esta iniciativa

EU Live Bus Stop Info (Información en directo sobre paradas de autobús en la UE)

Situación actual: Recogida en curso

Número de registro: ECI(2023)000008

Apoyar esta iniciativa

Gravar las grandes fortunas para financiar la transición ecológica y social

Situación actual: Recogida frustrada

Número de registro: ECI(2023)000006

La recogida de firmas está cerrada

LLAMAMIENTO PARA LOGRAR UN ENTORNO SIN TABACO Y LA PRIMERA GENERACIÓN EUROPEA LIBRE DE TABACO DE AQUÍ A 2030

Situación actual: Retirada

Número de registro: ECI(2022)000005

No es posible apoyar esta iniciativa

- Queixa a la Comissió

- Actors interessats i públic
- Vulneracions del dret de la UE comeses per l'administració dels Estats membres
- Descripció exacta de com l'administració nacional ha vulnerat el dret de la UE i quina és la disposició que creu vulnerada (mesures legislatives, reglamentàries o administratives), manca d'actuació o pràctica, així com decisions judicials
- Apertura procediment infracció per part Comissió Europea contra l'Estat membre infractor (Art. 258 y 259 TFUE)

Showing records 1 - 10 of 281 records Page 1 of 29

Infringement case number	Country	Decision date	Decision type	Press release / Memo	Court reference	Policy area	Title	Active infringement case
	Spain	25/07/2024	Formal notice Art. 258 TFEU			Environment	Waste - Bad application by Spain of the Waste Framework Directive and Waste Electrical and Electronic Equipment (WEEE) Directive	Yes
	Spain	13/03/2024	Formal notice Art. 258 TFEU			Environment	WASTE - Disposal of municipal waste in landfills across Spain without prior treatment in accordance with the requirements of EU legislation on waste	Yes
	Spain	28/09/2023	Formal notice Art. 258 TFEU			Environment	NATURE - Incomplete Natura 2000 Network in Spain	Yes
	Spain	19/07/2023	Formal notice Art. 258-260(3) TFEU			Environment	WASTE - Lack of transposition by Spain of Commission Delegated Directive (EU) 2023/544 amending Directive 2000/53/EC.	No
	Spain	22/03/2023	Formal notice Art. 258-260(3) TFEU			Environment	WASTE - Lack of transposition of Directive 32022L1632 by Spain	No
	Spain	22/03/2023	Formal notice Art. 258-260(3) TFEU			Environment	WASTE - Lack of transposition of Directive 32022L1631 by Spain	No
	Spain	15/02/2023	Formal notice Art. 258 TFEU			Environment	WATER - Late review, adoption and reporting of third river basin management plans and second flood risk management plans by Spain	Yes
	Spain	26/01/2023	Formal notice Art. 258 TFEU			Environment	AIR - Bad application of the National Emission reduction Commitments Directive (NECD) in Spain	No
	Spain	27/01/2022	Formal notice Art. 258-260(3) TFEU			Environment	WASTE - Lack of transposition of Directive 2019/904 (single use plastics) by Spain	No
	Spain	27/01/2022	Formal notice Art. 258-260(3) TFEU			Environment	AIR-NOISE- Lack of transposition of Directive 2021/1226 on common noise assessment methods by Spain	No

Please note that press releases and memo notes issued prior to 17/01/2012 are not accessible directly via this tool and can be found in the [press release database](#).

Showing records 1 - 10 of 55 records Page 1 of 6

Infringement case number	Country	Decision date	Decision type	Press release / Memo	Court reference	Policy area	Title	Active infringement case
	Spain	7/02/2024	Referral to Court Art. 258 TFEU	IP/24/266		Environment	WASTE - Uncontrolled waste disposal sites in Spain	Yes
	Spain	7/02/2024	Referral to Court Art. 258 TFEU	IP/24/265		Environment	WATER - Late review, adoption and reporting of third river basin management plans and second flood risk management plans by Spain	Yes
	Spain	20/12/2023	Referral to Court Art. 258 TFEU	IP/23/6343	C-581/24	Environment	WATER - Urban Waste Water - Spain	Yes
	Spain	6/04/2022	Referral to Court Art. 258 TFEU	IP/22/1923	C-433/23	Environment	WATER - Large agglomerations failing to comply with the requirements of the Urban Waste Water Treatment Directive on collection, treatment and monitoring in normal and sensitive areas.	Yes
	Spain	2/12/2021	Referral to Court Art. 258 TFEU	IP/21/6265	C-576/22	Environment	WATER - Bad application of the Nitrates Directive in Spain.	Yes
	Spain	25/07/2019	Referral to Court Art. 258 TFEU	IP-19-4256	C-125/20	Environment	AIR - Exceedance of NO2 limit values in Spain	Yes
	Spain	24/01/2019	Referral to Court Art. 258 TFEU	IP-19-465	C-384/19	Environment	WATER – Non-reporting of Flood Risk Management Plans under Directive 2007/60/EC	No
	Spain	24/01/2019	Referral to Court Art. 258 TFEU	IP-19-466	C-559/19	Environment	WATER + NATURE: Deterioration of protected habitats through excessive water abstraction around Doñana National Park	Yes
	Spain	7/06/2018	Referral to Court Art. 258 TFEU	IP-18-3987	C-642/18	Environment	WASTE - Lack of adoption and/or revision of waste management plans in Spain	No
	Spain	8/03/2018	Referral to Court Art. 258 TFEU	IP/18/1445	C-556/18	Environment	WATER - Late adoption of the 2nd round of River Basin Management Plans under the Water Framework Directive	No

Please note that press releases and memo notes issued prior to 17/01/2012 are not accessible directly via this tool and can be found in the [press release database](#).

- Queixa al Defensor del Poble
- Reclamacions de particulars, empreses i organitzacions afectats per una mala administració per part de les institucions, òrgans i organismes de la UE.
 - Mala administració: si una institució o un organisme de la UE no actua d'acord amb el dret de la UE, els principis de bona administració o viola els drets humans (exp. irregularitats administratives, discriminació, abús de poder)

- **Peticions al Parlament Europeu**

- Parlament Europeu (Comissió de Peticions)
- Actors interessats: ciutadans i residents de la UE
- Acció de la Comissió de Peticions: Sol·licitar a la Comissió Europea que realitzi una investigació:
 - faciliti informació sobre el compliment de la legislació comunitària pertinent
 - contacti amb les autoritats competents de l' Estat membre afectat per resoldre l' assumpte
 - Prendre qualsevol altra mesura per donar una resposta adequada a la petició.

Search results 329

Results per page 10 | 20 | 50 | 100

Petition No 0789/2024 by J. V .E. P. R (Spanish) on alleged violation of Spanish law on climate change and energy transition in the awarding of projects by the Provincial Council of Bizkaia, in Eradio, Spain

Not admissible

The petitioner claims that several construction projects for pedestrian and cycle walkway of the Provincial Council of Bizkaia do not comply with Spanish Law 7/2021 on Climate Change and energy transition. According to the petitioner, these projects were initiated after the enactment of the law and have not incorporated its obligations that seek to mitigate risks through proper analysis and timely implementation of adaptation measures. The petitioner explains that the misapplication of the law has not only resulted in a lack of adaptation to the risk, but has also caused a significant increase in risk, as well as the current overflow and flooding in the area, which have already caused serious damage and economic loss to families and businesses.

Petition No 0725/2024 by R.M.I.H (Spanish) on the disturbances caused in a residential area in Spain by an event venue

Not admissible

The petition was declared inadmissible by the Committee on Petitions on 4 September 2024: Matters seemingly not coming within the Union's fields of activity (List 3).

Petition No 0639/2024 by I. B. M. (Spanish), on behalf of the association 'Salvem La Renegà', on works being carried out in the Oropesa del Mar SCI and SAC in Oropesa del Mar-Castellón

Closed

The petitioner complains about works being carried out in the Torre Bellver residential area in Oropesa del Mar (Castellón). The project consists of a marine centre, housing and a hotel. The works are next to a protected area which is listed as a SCI (Site of Community Importance) and according to the petitioner, no environmental impact report has been conducted to ascertain their effects on the SCI and SPA (Special Protection Area) and on the neighbouring marine protected area. The petitioner asks that the project be shut down and that the petitioner's right to be informed be upheld.

Petition No 0561/2024 by Pedro Carrillo Moya (Spanish) on the Chinchilla-Murcia rail connection in Spain

Available to supporters

The petitioner refers to a complaint he submitted in 2003 to the Spanish Ministry of Transport about the Chinchilla-Cartagena line, specifically the Chinchilla-Murcia section. He claims that, in its response the Spanish Government replied that this was part of the extended basic conventional rail network, as per the provisional agreement on the Regulation for the development of the trans-European transport network. The petitioner stresses that this requires electrification of all rail lines in the network by set dates, with the deadline for this section being 31 December 2040. He notes that the upgrading and electrification of this railway section was included in the Government's Infrastructure, Transport, and Housing Plan (PITVI) for 2012-2024. However, the Spanish government has consistently failed to modernize and electrify the line during this period, resulting in non-compliance with the 2030 Agenda's Sustainable Development Goals (SDGs) related to infrastructure, economic growth, employment, and energy efficiency. The petitioner underlines that improving the electrification of the line would benefit over 1.5 million people in nearby municipalities. It would also help reduce CO2 emissions, contributing to the EU's target of a 90% reduction by 2050. He adds that the European Commission aims to increase rail traffic and freight transport significantly by 2050, making the completion of the TEN-T Core Network essential. He therefore urges the European Parliament to require action from the Spanish Government, the Autonomous Communities of Castilla la Mancha and the Region of Murcia, and local councils to modernise the railway line, according to the European Transport Network objectives and the European Green Deal. This includes making the line suitable for both freight and passenger transport and establishing a suburban network from Albacete to Cartagena. He calls on the EU to ensure compliance with these objectives and support the Spanish administration in achieving them.

Petition No 492/2024 by Juan Manuel Buendía Ruiz de Castroviejo (Spanish), on behalf of the Mesa de la Ría de Huelva Association, on the Huelva incinerator

Closed

The petitioner complains that the authorities have authorised the construction of an electric and electronic waste recycling plant. He denounces the substantial amendment of the integrated environmental authorisation (AA/HU/017/M1) for the new waste incinerator. According to the petitioner, it is to be built just a short distance from the city of Huelva and will not use optimum mechanical separation techniques. The petitioner complains that the authorities sped up the proceedings through a declaration of strategic interest. However, the current urban plan anticipates that more than 8 000 people will eventually live within 1 000 metres of the recycling plant. The co-incineration plant for electronic equipment has been authorised by the regional government with an EIA (IPPC) at Huelva's inner port, and the petitioner complains that its environmental impact poses a high risk to citizens, as it will affect air quality. He calls for the works to be suspended and for the environmental authorisation to be reviewed in view of the serious damage this project will cause to the health of those who live in Huelva. He also calls for the NextGenerationEU subsidies awarded to Atlantic Copper's 'Circular' project to be withdrawn.

- **Accés a la justícia conforme al TUE**
 - Recurs d'anul·lació (art. 263 i 264 TFUE): Estats membres i institucions UE + persones físiques o jurídiques amb interès directe i individual.
 - Recurs d'omissió (art. 265 TFUE): Estats membres i institucions UE + persones físiques o jurídiques destinatàries de l'acte o que té un interès directe i individual.
 - Recurs prejudicial (art. 267 TFUE): els òrgans jurisdiccionals dels Estats membres
 - Responsabilitat no contractual (art. 340 TFUE): persones físiques o jurídiques víctimes del dany

- Art. 263 TFUE, "Tota persona física o jurídica podrà interposar recurs (...) contra els actes dels quals sigui destinatària o que l'afectin directament i individualment i contra els actes reglamentaris que l'afectin directament i que no incloguin mesures d'execució."
- Afectació directa i individual: doctrina Plaumann (1963)
 - Directa: que la decisió concretament i realment la situació jurídica del particular; no cal que aquesta afectació provingui d'un acte ulterior d'una autoritat nacional o europea.
 - Individual: que la decisió afecti individualment al particular a causa de certes qualitats que li són pròpies o per una situació de fet que el caracteritza en relació amb qualsevol altre persona i, per això, l'individualitza d' una manera anàloga a la del destinatari.
- Criteri general del TJUE: manca d'afectació directa i individual, manca de legitimació i reenviament a les jurisdiccions nacionals, la qual pot considerar, si de cas, la remissió prejudicial davant el TJUE

- La litigació directa pot no ser una opció a causa dels obstacles processals i les estrictes normes sobre legitimació.
- Qüestió prejudicial: molt limitat, només pot intervenir davant el TJUE una part si ho és en el litigi davant del tribunal remitent.
- Recurs d'anul·lació: Intervenció per donar suport a les alegacions d'una de les parts, quan existeix "un interès directe i existent en la resolució de les pretensions i no com a interès en relació amb els motius invocats"
- Impossibilitat d' intervenció dels particulars en assumptes entre Estats membres, entre institucions o entre Estats membres i institucions.

El Comitè de Compliment del Conveni d'Arhus va considerar que ni el reglament (CE) 1367/2006 ni la jurisprudència del TJUE en aquest àmbit compleixen amb el que prescriu l'article 9 del Conveni d'Arhus en la mesura en que no atorguen a les ONGs i al públic interessat un accés suficient als procediments de revisió dels actes administratius i judicials (2017)

- El mecanisme de revisió dels actes de la Unió Europea que afecten l'àmbit del Conveni d'Arhus s'hauria d'obrir, més enllà de les ONG, al públic interessat i que la revisió hauria d'incloure els actes generals i no només actes d'abast individual, els actes que "simplement" es "relacionin" amb el medi ambient i no només contra aquells que es consideren estrictament dret ambiental i els actes que no tenen efectes jurídicament vinculants.

Gràcies per la vostra atenció